

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Községeknek és néptanítóknak egész évre 4 frt.

Bérmentlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A nyílt-térben minden garmond sor díjja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Hetilap, főtekintettel e megye szellemi és anyagi érdekeire.

Hirdetési díj:

Minden egyes szó után
100 szóig 2 kr.
Azonfelül 50 „ 1 1/2 „
„ 50 „ 1 „

Kiemelt, diszkrét s körzettel ellátott hirdetésekért térmenték szerint, minden centiméter után 3 kr. számítatik.

Hirdetések a „Zemplén” nyomdájában vétetnek föl, s vidékről is oda intézendők.

A tokaj-hegyaljai szőlők hanyatlásának okai.

A tokaj-hegyaljai szőlőbirtokos osztálynál a nyomor évről-évre nagyobb mérveket ölt, melynek egyedüli alapja, a szőlőbirtokok hibás és elfogult miveltési rendszere s vinczelléréinek elmaradottsága, kiknek legnagyobb része még ma is azon meggyőződésben él, hogy az az ősök által folytatott miveltési rendszer mellett, azon szőlőfajok a legjobbak, melyek legszebb, legerősebb vesszőket hajtanak. Szóval a meg nem bocsátható vesztégelés a szőlőmiveltés terén, az ősök által követett rendszerhez körömszakadtáig való ragaszkodás, s az újabb időben felmerült czélszerű miveltési rendszertől való irtózás, mind befolyással vannak a tokaj-hegyaljai szőlőmiveltés hanyatlására.

Tokaj-Hegyalján az elvényt, vagy kipusztult szőlőtökeket, ma is csak homlitás (döntés) által vélik legczélirányosabban pótolni, s ezen szaporítási mód van leginkább elterjedve.

Ezen káros és költséges mód mellett mit érnek el?

Először azt, hogy a különböző szőlőfajokkal betelepített szőlőben, évről-évre azon fajok szaporodnak, melyek legszebb, legerősebb vesszőket hajtanak, mit sem gondolva azzal, hogy ez által a jelesebb bortermő fajok háttérbe szorulnak, s időfolytán talán ki is pusztulnak. Tény az, hogy a finom bortermő fajszőlők mellett, azon fajoknak van legsilányabb vesszejök, melyek bőrtermők. Ezen fajoknál pedig a homlitás általi szaporítás kecségtetőnek nem látszik.

Másodszor. Ezen szaporítás által tehát azon fajok jutnak túlsúlyba, melyek ugy minőségmint mennyiségre nézve, kevésbé háládatosak. De másfelől a vén tökének évről-évre való homlitása által a szőlőtálat, egy minden irányban szétágazó gyökér hálózattal látjuk el, mely által a föld alatt nem élő ugyan; de még el sem korhadt rostos gyökér, a termőtökétől tetemes mennyiségű tápanyagot von el. Igaz, hogy az idővel elkorhadt növény rész, némileg befolyhat a talaj javítására, ámde; ez által távolról sem lesz visszapótolva az évek során általa kivett, felhasznált tápanyag.

A hegyaljai szőlőmiveltésnél tapasztaltam, hogy egyes szőlőfajok, melyek egy szemre, — fejre miveltés mellett minden évben szép erőteljes vesszőt hajtanak; de termést nem hoznak. Ez igen természetes; mert ismert dolog az, hogy egyes fajok: mint a „fehér szőlő”, „hárslevelű” és „aranyka” fejre miveltés mellett nagyon ritkán hoznak termést, míg ellenben a „Furmint, Muscát Lunel, Gohér” rendes termést hoznak. Az először említett szőlőfajok, csapos fejmetéssel minden évben termésre kényszeríthetők.

Vidékünkön tekintet nélkül a fentebbi körülményre, általában minden faj egyforma miveltésben részesül. Ez pedig a fejre miveltés. Egyes szőlőbirtokosok azoban, kik nem hagyják figyelmen kívül, évek hosszú során át szerzett tapasztalataikat, az újabb korban előtérbe nyomult helyesnek és czélszerűnek ismert miveltési rendszert kezdik követni. Az ilyen birtokosok a körülmények által nyújtott előnyöket, felhasználva, elonyben vannak a többiek felett, s azt ki is aknázzák.

A tokaj-hegyaljai szőlőmiveltésnél szokásba van a korai metszés. Ennek helytelenségét elég érzékenyen bebizonyították a közelebbi évek, melyekben a termés legnagyobb részét semmivé tették a késői fagyok.

Nagy-Láng, január 12-én 1878.

PATAKY ALAJOS.

Jegyzőkönyv.

Felvéve S.-a.-Ujhelyben, 1878. évi január 27-én, a s.-a.-ujhelyi önkéntes tüzoltó-egylet működő tagjainak rendes közgyűlésén.

Jelenvoltak: Bydeskuthy Sándor egyl. elnök, Kiss Ödön II. titkár, Dókus Gyula főparancsnok, ifj. Farkas Lajos, Kretovics József alparancsnokok, Székely Imre mászó parancsnok, Háring József rendfentartó parancsnok, Farkas Dezső, Braun Ignác segédtsztek, Jesztrebszky János vízmester, s az egylet működő tagjai teljes számban.

1. Egyleti elnök felhívja a közgyűlésen megjelent működő tagokat, hogy a gyűlés folyamára korelnököt és jegyzőt válasszanak.

Ezen elnöki felhívás következtén korelnökül Bydeskuthy Sándor, jegyzőül Pataky Miklós választottak meg egyhangulag.

2. Dókus Gyula egyleti főparancsnok megleg szavakkal üdvözli a jelenlevő tagokat, köszönetet mond eddigi kitartó működésükért, és ugy maga, mint az egész parancsnokság nevében beadja lemondását.

A lemondás tudomásul vétetett.

3. Korelnök indítványa következtén — az egyleti parancsnokságnak ernyedetlen buzgalmaért jegyzőkönyvi köszönet és elismerés szavaztatott.

4. Tárgyalatott korelnök abbeli felhívása, vajjon kívánja-e az egylet az alapszabályok módosítását, illetve azok kiegészítését?

Az alapszabályok módosítása és kiegészítésének szüksége fenn nem forogván, azok mindenben továbbra is elfogadtattak, kimondatván egyidejűleg az, hogy a hydrophor vezetői tisztet ezentul a szivattyus parancsnok lesz köteles viselni.

5. Ezek után a parancsnoksági választás a következő sorrendben és eredménnyel ejtetett meg:

Főparancsnokul Dókus Gyula, I. alparancsnokul ifj. Farkas Lajos, II. alparancsnokul Kretovics József, mászó parancsnokul Székely Imre, szivattyus parancsnokul Schön Miksa, rendfentartó parancsnokul Háring József egyhangulag; I. segédtszteknek Farkas Dezső 13 és Fuksz István 1 szavazata ellenében Kovalszky Gyula 21 szavazattal; II. segédtszteknek Braun Ignác és vízmesternek Jesztrebszky János egyhangulag választottak meg.

Több tárgya ezen közgyűlésnek nem lévén, korelnök által bezárattott.

Hitelesítette:

Szentgyörgyi Vilmos,
Kornstein Ignác.

Jegyzette:

Pataky Miklós,
mint a közgyűlés folyamára megválasztott jegyző.

Jegyzőkönyv.

Felvéve S.-a.-Ujhelyben 1878 évi január 27-én, a s.-a.-ujhelyi önkéntes tüzoltó egylet működő, pártoló és alapító tagjainak évi rendes közgyűlésén.

Jelenvoltak: Bydeskuthy Sándor egyleti elnök, Kiss Ödön II. titkár, Izsépy István egyleti ügyvéd, Stich Lajos pénztárnok, Hercz Armin és Fuksz István szertárnokok, Láng Nándor építész, ezeken felül a parancsnokság, választmány, alapító és pártoló tagok teljes számban.

1. Egyleti elnök — miután a közgyűlés már f. hó 20-ára össze volt hívva, de az a tagok csekély létszáma miatt megtartható nem volt, s ennek következtében a mai napra áttétetett — a

közgyűlést az alapszabályok 16. §. értelmében határozat hozatalra képesnek mondja ki, megleg szavakkal üdvözli a megjelent tagokat, ugy maga, miut tisztársai nevében beadja lemondását, kérve a közgyűlés folyamára korelnököt és jegyzőt választani.

A lemondás tudomásul vétetvén, korelnökül Jelenek Adám, s jegyzőül Pataky Miklós választottak meg egyhangulag.

2. Olvastatott Kretovits József II. alparancsnok titkári jelentése.*)

Ezen titkári jelentés tudomásul vétetvén, gróf Wallis Gyuláné szül. Somogyi Ilona grófnő ö méltóságának és S.-a.-Ujhely város képviselő testületének kegyes adományukért, Bydeskuthy Sándor egyleti elnök, Dókus Gyula főparancsnok és Kretovics József II. alparancsnok, elsőnek 50 frt kegyes adományaért, mindháromnak pedig az egylet iránt tanusított lankadatlan működésükért jegyzőkönyvi hálás köszönetet szavazott.

3. Olvastatott S.-a.-Ujhely város képviselőtestületének f. 1878. évi január 16-án tartott üléséből kelt átirata, melyszerint a városi képviselőtestület meggyőződésén arról, hogy a tüzoltó egylet üdvös czélja eléréséhez megkívántató eszközök beszerzésére fordítja azon segély összegeket, miket a város és egyesek adományaiból összegyűjt, ezen meggyőződésből kiindulva az egylet pártolását jövőre is egyik legszebb feladatának ösmerendi.

Ezen képviselő testületi határozat örvendetes tudomásul vétetett.

4. Olvastatott az egylet választmányának a f. 1878. évre vonatkozó költség előirányzata.

Ezen költség előirányzat tudomásul vétetvén, elfogadtatott s az abban foglaltak végrehajtása czéljából a választmánynak kiadatni határoztatott.

5. Ezek után a tisztikar és választmány megválasztása ejtetvén meg:

Elnökül Byneskuthy Sándor, I. titkárnak Hornyay Kálmán, II. titkárnak Kiss Ödön, orvosoknak dr. Sebeők Antal és dr. Schön Vilmos, ügyvédnek Izsépy István, pénztárnok Stich Lajos, I. szertárnoknak Hercz Armin, II. szertárnoknak Fuksz István, építésznek Láng Nándor, gépésznek Balogh Béla egyhangulag.

Választmányi tagokul, és pedig a pártoló tagok közül Mezössy Menyhért, id. Farkas Lajos, Stuller Antal, Jelenek Adám, Kornstein Ignátz, Friedlieber Albert és Szeutgyörgyi Vilmos, a működő tagokból: Csákö Imre, Dolozselek Ferencz, Lefkovits Ignátz, Réday Lajos, Reichard Lajos és Schwarcz Mór.

Számvizsgáló bizottsági tagokul: Csoják Attila, Fisch József és Szilvássy László lettek megválasztva, s a jegyzőkönyvek hitelesítésére Kornstein Ignátz és Szeutgyörgyi Vilmos urak ki küldve.

9. Bydeskuthy Sándor egyleti elnök indítványa következtén.

Jelenek Adám korelnök, és Pataky Miklós jegyzőnek jegyzőkönyvi elismerés és köszönet szavaztatott.

Ezen közgyűlésnek több tárgya nem lévén, korelnök által berekesztetettnek mondatott ki. Kelt mint fent.

Jegyzette:

Hitelesítette:
Szentgyörgyi Vilmos.
Kornstein Ignác.

Pataky Miklós,
mint az ülés folyamára megválasztott jegyző.

Elnöki körlevél.

Az országgyűlési képviselő-választásokat vezető központi választmány újja alakittatása végett rendkívüli közgyűlés tartása sürögösen szükségessé válván: e végett a tekintetes megyei bizottság összes tagjait a jövő február 12-ik napjának d. e.

E jelentést jövő számunk fogja hozni. Szerk.

arra, hogy is feltámadjon. A tege nagy fel a nyil szerint: a lzsamozás s. k végig kísérni tartván a gyalyek a megfelelő aló műveltségi ágítják. zvevehette már közvetlen meg. Egyptben azok kikkel a félezekapcsolni: az n lehetett más, s ég közötti s ennek folytán sában anyfogás, hogy is a képze helyett, s s félelmes a szigoru tegés tartosztól.

az is, hogy az módjára (mely totta fogva az

az ugynevezett tének megvizs-

donos:

MEMÉR.

A „sárospataki népbank mint szövetkezet” igazgatóságán.

1. Igazgatóság és ügykezelés részlegének a feladatát 1877. évi törvény értelmében...
2. Ennek alapján a méltóság megállapítása, s a tisztá nyeremény felosztása iránti intézkedés.
3. Egy felügyelő bizottsági tagnak választása titkos szavazattal utján.
4. Az alapszabályok 33-ik §-a értelmében esetleg teendő indítványok tárgyalása.
Kelt Sárospatakon, 1878. január 5.

9 órájkor tartandó rendkívüli közgyűlésre tisztelettel meghívom.

Ezen közgyűlés többi tárgyai lesznek:

1. A marha-vágás és husarulás iránti szabályzat tárgyában leérkezett újabb miniszteri intézkedés.
2. Az árva pénztári kezelés megvizsgálásával megbízott küldöttség véleményes jelentése.
3. B. Keresztur kis-község kérelme nagy-községgé alakítására iránt.
4. Községek csoportosítása közgyám tartás tekintetében, s a közgyámok fizetése iránti intézkedés.
5. Veszprémmegye felirata a székely mozgalomba zavart vádlottak ügyében.
6. Zólyom és Györmegye felirata a keleti háboru tárgyában.
7. Somogy megye felirata a birói felelősségről szóló törvény módosítására iránt.
8. Szabályrendelet alkotása a gépek körül foglalkozó munkások testi épsége megővésének tárgyában.
9. O-Liszka község folyamodványa s erre vonatkozó alispáni előterjesztés a Tolcsva-Liszka, B. Keresztur sat. községek orvosi körbe való újbóli csoportosítására iránt.

10. Fekete-Pataki tüzkárosultak folyamodványa közmunka elengedés végett.

11. A következő állandóan működő bizottságoknak részint megalakítására, részint kiegészítésére:

- a) a lóállítási bizottság elnökei,
- b) statistikai bizottság,
- c) kórházi választmány,
- d) egészségügyi bizottság,
- e) igazoló választmány,
- f) bíráló bizottság,
- g) fizetéstelen, szavazó árvaszéki ülnökök,
- h) két bizottsági tag a jegyzői nyugdíj alapra ügyelő választmányhoz,

Miután pedig a fentebbi tárgyak közt olyanok is vannak, amelyek előbb az állandó választmány tárgyalására alá bocsátandók: az állandó választmány tagjai tisztelettel felkéreknek, hogy választmányi ülés tartása végett a jövő február 9-ének d. e 9 órájára megjelenni sziveskedjenek.

Kelt S. a.-Ujhely, 1878. január 22.

MATOLAI ETELE,
Zemplénmegye alispánja.

HÉTRŐL-HÉTRE.

(Hír és vegyes rovat.)

Értesítés. Azon tisztelt uraknak, a kik a gyámsági és gondnoksági ügyek rendezéséről szóló kézi könyvem utánvétellel megrendelni méltóztattak, kötelességemnek tartom becses tudomásokra hozni: miszerint kézi könyvem előre nem vélt olyan körülmények miatt, melyeket legjobb akaratom mellett sem volt módomban elhárítani, csak is következő márcziushó 1-ső napján fogom megküldhetni. Albert Pál.

Meghívó. A gálszécsi casino-egylet által

TÁRCZA.

A falu két végén.

— Elbeszélés. —

Írta: **Farkas Bertalan.**

I.

(Folytatás.)

Az öreg Matyko csak önmagának diskurált; nem hallotta, nem értette most Tihamér neki egyetlen szavát sem.

Eső-szakadásban, döcögős országúton, egy öreg egyszerű kocsis társaságában oly különösnek látszik egy lázas szív édeskeserű küzdelme.

— No hál'istennek — kiáltott fel az öreg jó hangosan, látván, hogy az urfi nem igen akarja hallani a csendesebb beszédet — no hál'istennek! kutyaugatást hallottam; már nem messze vagyunk.

Tihamér felrettent: a kedves kép tova repült. — Valóban ideje is már, édes öregem — szólt szórakozottan. Tudom, nyugtalanokodik szegény anyám.

— Annál jobban fog örülni — válaszolt Matyko, — ha látja, hogy egy hajszalunk sem görbült meg.

Zátonyos már alig feküdt száz ölnyire; a torony bádigos teteje mintha fel-felcsillogott volna; a kutyaugatás, a kakas kukorikulás mind közelebb hangzottak. (Oly jól esik falun e hangok mellet az alvás főleg nyári csöndes éjszakán, a rózsza lugasban, a poropli-akácok-avagy a tiszta tornácson az eresz alatt.) Itt ott feltűnt egy-egy rezgő parányi viláosság, mint mikor sz.-János bogár

könyvtára javára 1878. évi február 2-án saját helyiségében rendezendő tánczvizsgálommal egybekötött hangversenyre. Zámory János, jegyző. Dr. Obláth Mór, alelnök. Vladár József elnök. Belépti díj: Személyenként körszék 1 frt 50, számzott hely 1 frt 20, álló hely 1 frt. Felülzítések köszönettel fogadtatnak. Jegyek előre válthatók Valkó Nándor ur gyógyszerárában. A hangverseny kezdete pontban 7 1/2 órakor. Műsorozat. 1. „Marche caracteristique” Schubertől, négy kézre előadják: Obláth Riza kisasszony és Standy Lajos ur. — 2. „Frühlingslied” Mendelssohntól, zongorakiséret mellett énekl: Jaide Matild kisasszony. — 3. „Salgo” Petőfőtől, szavalja Polgár József ur. — 4. „La truite Heller” Stepentől, előadja zongorán: Obláth Riza kisasszony. — 5. a) „Am Rhein” Goltermantól. b) „Le naranjera” spanyol dal, zongorakiséret mellett énekl: Jaide Matild kisasszony. — 6. „Caprice hongroise” Ketterertől, zongorán előadja: Staudy Lajos ur. 7. „Nyitány” Hunyady László című operából Erkeltől, négy kézre előadják: Obláth Riza kisasszony és Staudy Lajos nr.

Színház. Szedán: „Moliere,” jeles színmű. Az előadás sikerült volt, melyből az oroszlan-rész Kuthynak jutott, ki mindinkább bizonyítja azt, hogy pályájára hivatott, nagyobbzabásu tehetség. A jónévű darabot kis közönség nézte végig. Csütörtök: „A Rózsaszín lélek” Peterdine jutalmául. Régi, kopott jószág, mindamelllett meglehető számú közönség nézte meg s a jutalmazottat tapsokkal ki is tüntette. — Szombat: „Tündérhaj” — állítólag Püspöki jutalmául; mi azonban csak úgy tekintettük, mint név jutalomjátékot; mert ezt Püspöki — jólehet a Czirók Jancsi-féle genre szakmájába vág — aligha vette volna jutalomjátékául, meg aztán nem olyan készülettel állana ő elő bizonyosan az igaz jutalomjátékán. Egyébiránt a különben mulattató okusz-pókuszos darab előadásából sokat levont az, hogy a játszó, nagyon csekély kivétellel — itt-ott helyén kívüli pauszokat tartottak. Talán az a válasz-fal barrikádot képezett a sugó szája előtt? közönség bizony kis számmal volt. Ugy látszik, nem vonzza már az ujhelyieket a jobb firma sem; pedig azt őszintén mondhatjuk, hogy szintársulatunk általánosságban is nagyobb pártolást érdemelne. A vasarnapi előadás a közbejött bál miatt elmaradt. Tudomás szerint legközelebb a „Sárga csikó” Csepreghy ez új népszínműve kerül színre. — E darab felől a fővárosi kritika több oldalról kedvezőleg nyilatkozott s az általános tetszés, a melyben részesült — elegendő arra nézve, hogy közönségünket figyelmeztessük „A sárga csikó” előadására.

Magyar északkeleti vasut. Bevételi kimutató. Elszámolási időszak 1877. decz.: 198074 frt. 1877. január 1-től december 31-ig 2594525 frt. 1876. január 1-től december végéig 2360926. A múlt év hason időszakához viszonyítva több 233599 frt. Bndapest, 1877. jan. 14-én. Az üzlet ellenőrség.

repdes a bokron, hol elbujva a levél alá, hol kibukkanva onnan.

A derések is észrevették, hogy nem messze a jászol, s anélkül, hogy bevárták volna a kormányzó parancsszavát, ügető-lépésben kezdtek előrehatolni, — mire az öreg Matyko meglegetten mosolygott kajla bajusza alól, mintha azt mondaná: nincs ilyen négy ló a széles világon, meg is látszik, hogy mind a magam nevelése.

Az eső ezalatt elállott; a föllegek felszakadoztak s itt-ott kimosolygott a hold, megarnyozva a sápadt arczát elfedni ákaró felhők rongyos szegélyeit.

A zátonyosi apró házak, mintha eddig sűrű köd által lettek volna eltakarva, előbukkantak; tiszta, fehérre meszelt falakkal oda voltak rajzolva az esővizben uszó széles utcára, mely mint valami óriás tükör huzódott végig alacsony soraik közt. Csak most lehetett látni, hogy mennyi eső lehullott a szomjas földre.

A falu végén, jobbra, egy odonszerű épület homlokzatán nemesi czimmerrel, vált ki a többi apró házak közül, s amennyire a hold fényénél kivehető volt, tulajdonosa nem a legnagyobb gondot látszott rá fordítani: tetején a kórhadat faszindelek beváltak mohosodva, itt-ott rendetlenül lecsuszva; kéményének egyik oldala félig leomlott; falai sötétek, kopottak, néhol esetlenül bevakolják; némely ablakai üveg helyett papirossal voltak beragasztva. — Ugy nézett ki mint egy rongyos öreg ember. Az utas félt volna hozzá közeledni, ha a kitárt kapu azt nem mondaná: „szabad a bejárás.” Nemesi curia volt ez; eredeti példány a régi időkől.

Itt lakott Döbri Károly, a vén bagoly, kiről utasaink beszélgettek.

Beküldetett. Egy becsi cég bizonyos idő óta egy vörös port bocsát kereskedésbe, melyből egy csipentnyi a lámpába téve nemcsak a lángot fehérebbé és fényesebbé, hanem a petroleum-robbanások veszélyét, ha lehetetlenné nem is, de sokkal nehezebbé teszi, amennyiben a petroleum általa kevésbé illékonyvá és könnyebben elolthatóvá válik. Miután a pornak e dicséret tulajdonságairól és hatásairól saját tapasztalásomból meggyőződtem s azokat, ha nem oly mértékben is, mint a por borítékán olvassató, de nagy részben valóknak találtam: vegyvizsgálat alapján a t. közönségnek tudomására juttathatom, hogy a nevezett vörös por nem egyéb, angolvörössel pirosra festett durva konyhasónál, melyben nem a csekély mennyiségű angol vörös működik, hanem a konyhasó, mely csak nehezebb felismerés végett van megvestve. A konyhasónak az előnyös hatása a petroleumra aligha nem vizvonó hatására vezetendő vissza, legalább a száraz konyhasóval tett kísérletek ugyanoly eredményt adtak, mint a minő a vörös porral nyeretett.

A közelebbi nagy hőesések és fuvások minket is kínai falakkal vettek körül. Négy nap óta postát ma kapunk, holott a napok eseményei egy a bel mint a külpolitika terén, az európai béke vagy háboru sorsára mindenestre döntő befolyást gyakorolnak. A közlekedési forgalom nemcsak az újságolvasók Mekkája, Budapest felé szünetel, de a szélrózsa minden irányban, s okvetlenül beletelik még néhány nap: míg a forgalom teljesen szabad lehet ily. nagy tömegű hőesésekre a legőregebb emberek sem emlékeznek vidékünkön, s habár ez omból jó évet jósolnak is, de más oldalt nem mentek az aggodalomtól, mely hirtelen olvadás esetén, rakonczatlan folyóink áradása fölött már előre is kesereg. A gyenge alkotású paraszt házikók szintén érzik a hőtömeg sulyát s több helyütt be is roskadtak alatta.

A kereskedelmi miniszter a „borüzleti visszá-élések meggátítása” tárgyában a következő törvényjavaslatot mutatta be a pénzügyi bizottságnak. „A ki a magyar korona területén termelt bor természetes tulajdonsága vagy eredete iránt a vevőt tévedésbe ejti, a mennyiben e cselekvény a büntető törvény sulya alá nem esik, egy évig nem terjedhető fogházzal büntetettik. Enyhítő körülmények fenforgása esetében a fogházbüntetetés helyett 1000 frtig terjedhető pénzbüntetés alkalmazandó. Az előző szakaszban meghatározott büntetéssel sújtatik különösen azon eladó: 1. a ki a bornak valótlán fajminőséget tulajdonít; 2. ki a bort, tekintettel a gyakorlat által meghatározott borvidékre, oly vidékbelinek tünteti fel, melyben az nem termett; 3. ki utánzott bort valódinak nyilvánít; 4. ki a bort másnak nevével vagy cégével jelöli meg és az alatt árulja.”

Lapunk zártakor vesszük a hirt: hogy Szabó Lajos sz. á. honvéd százados a tokaji kerület egykori szogabirája majd országgyűlési képviselő f. h. 29-én Tályán hirtelen elhunyt.

Amint a ház előtt elhaladtak, az udvar háterében hirtelen egy fényes füstgomoly emelkedett fel s Tihamér és az öreg Matyko csakhamar arról győződtek meg, hogy tűz van. — Pár perc múlva rémes zsbaj támadt a ronda udvaron. A cseléd-ség rendetlenül futkosott össze-vissza; a szomszéd házak ablakai felnyitak s az ijedségtől feldult arcok kandikáltak ki belőlük; a férfiak vasviliákkal, baltákkal, a nők, leányok szétkuszált hajjal, rendezetlen mezben siettek a vész helyére. Az öreg házi ur is megjelent a tornácson, de rögtön rá visszafordult s csak annyit dörmögött „hadd éjjen, ugy is ócska volt már!”

Tihamér, amint a fellobogó lángoszlopot meglátta, pillanat alatt a helyszínén termett, s egy, az égő épületnek közvetlen szomszédságában álló házat vett védelme alá, miközben a falusiakat gyorsaságra buzdította. — Az ifju érdekes kipirult arczát megvilágította a tüzfény s nem egy falusi szépség szeméi akadtak meg nemes vonásain. — Ott állott Tihamér bámulatos bátorsággal, nyugodtan a tetőn, mig alig pár ölnyire töle óriás tüznyelvek nyaldostak fel az ég felé. (A tűz erőt vett a vizen.) — Ott állott az ifju s csengő hangja áthangzott a jajveszékeltök idéten lármaján. A dicsőség, a büszkeség, a vésznt nem ismerő bátorságot ott ragyogtak szép vonásain; de ott ragyogott ezek mellett a legnemesebb, amiért nem ismert fáradságot, ami vezérelte: az emberszeretet.

Az istenek úgy rendelték, hogy egy nemes férfi dicsőségében mindannyiszor osztozzék egy gyöngye nő is.

A nem messze fekvő vén kastély ablakai csak úgy csillogtak a kísérteties viláosságától, — csupán egy ablak volt nyitva, melyből két nő nézte remegve a tüzet: egyik a Károly ur 12 éves

Gazdasági rovat.

Az angolországi borkivitelünket különösen érdeklő levelet írt Jokainak Londonból John Frethwel, a lelkes magyar barát. E levélben kifejti, hogy a magas szárazföldi fuvardíj a Brema, Hamburg vagy Holland felé vezető úton bizonyára egyik főoka annak, hogy az olcsó magyar borok, melyek 7—8 f. strlgebe kerülnek hogshead-enként (1 hogshead = 63 gallon vagy 202 pint) mért drágábbak itt mint Franciaország környéki borai, melyek hogsheadenként csak 5 fonton adatnak el. Vannak azonban vidékek, a hova a magyar borok fuvardíja kevesebbe kerülne mint a francia boroké: Németországnak keleti része, és Oroszország, melynek borfogyasztása igen nagy, és Angliának gyarmatai Keletindianában és Chinában, hol Magyarország és Erdély borai sokkal egészségesebbek, mint az erős szesztartalom hozzáadása folytán delirium tremens okozó porto- és sherry-borai Spanyolországnak és Portugáliának.

Greger Miksának már van egy ügynöke Bombayban. De mért ne küldhetnék a magyar bort egyenesen Keletindianába, ha a fuvardíj Triesztből kiindulva nem kerül többbe, mint a szárazföldi ut Hollandia vagy Németországon át Londonba? Kolozsvárról való borért 7 font 6 sh. 8 p. fuvardíjat fizetnek egy hogsheadért, (1000 kilós) a mi a mai agió mellett 88 frtnak felel meg. Mig Boccardi urtól Triesztből a szállítás Kolozsvárról Trieszten át és a Suez-csatornán keresztül 5 font 19 sh. (71 frt 40 kr) kerül 1000 kilonként.

Egy pesti szállítóhoz a budapest-londoni fuvar 87 német markkal számítja vagyis 52 forinton Frethwel testvérenek próbaküldeményeket küldött erdélyi és magyar borokból a III. sz. asztali borból, melynek ára hektoliterenként 29 frt, az 1834-ki tasnádiig, melynek ára palackonként 2 frt, egyszersmind körlevelet intézett valamennyi borkereskedőhöz Bombayba, Calcuttába, Singaporeba, Shanghaiba és más angol helyekre, melyben figyelmeztette őket, hogy a magyar bort sokkal olcsóbban kaphatják directe Trieszt felé, mint Londonon át. Másik levelében azon kérdekre, hogy miért vesznek Angliában oly kevés magyar bort, holott az az angol izlésnek megfelel, imigy válaszol:

I. Először is, mivel a fuvar (88 frt Kolozsvárról, vagy 52 frt Budapestről) magasabb mint a 18—24 frtra menő fuvar 1000 kilonként Közép-Franciaországból. Egy hectoliter borknak tehát Kolozsvárról 3 frttal, Budapestre 3 és fél frttal kevesebbe kellene kerülni, mint ugyanazon bordeauxinak, hogy vele egyenlő áron eladható legyen Londonban. Egy tuczat palackborknak 1 frttal olcsóbbnak kell lenni Erdélyben mint Bordeauxban. És ha meggondoljuk, hogy Londonban 10 frton adnak el egy tuczat nagy palack bordeauxit, ugy ezen különbség igen jelentékeny.

II. Második ok gyanánt Dr. Thudicum nézetét adja elő. Ő 1873-ban ezt írta: „A magyar

leánykája: Juczika, egy kedves barna gyermek; a másik... egy szőke madonna fő, a Tihámér elveszett, de újra feltalált anyyala.

Meglátták egymást, meglátták a tűz végső fellobogásánál, s két szív dobogott fel egyszerre szerelmükben. Az istenek ugy rendelték, hogy a férfi dicsőségében a nő is osztozzék.

Azután csendes lett minden, a tűz elhamvadt, az emberek visszatértek hajlékukba s rövid félóra múlva Tihámér anyja kebléncsüggött, hogy két évi távollét után a viszontlátás édes örömeit élvezze.

II.

Zendi György, a Tihámér atyja Zátanyos tulsó végén lakott, amint Zátanyoson nevezték: a felvégen, Károly ur pedig az alvégen.

Zendi György büszke, fejese ember volt, aki, ha egyszer valamiért felhuzta az orrát, nem egy könnyen békült meg. Zátanyost ketten bírták az öreg Döbreivel. Évek óta halálos ellenségek. Az emberek sokat tudnak beszélni.

„Haragba vannak, mert addig huztak egymással ujjat, míg végre is Zendi uramnál szakadt. Hej, aki a vén bagoly Döbreivel ki mer kötni, ugyan szedje össze magát. Zendi uram is jobban tette volna, ha barátságosan megegyezik, — mert híjjába, aki bírja: az marja, — aki erősebb: az a hatalmasabb.“

Mindezen okoskodások pedig onnan keletkeztek, mert hir szerint Károly ur György urral valami kacsaringós birtokperbe elegyedett, mely György urra nézve szerencsétlenül talált végződni.

Ninnen a harag, ha igaz!
De csak ugy, ha igaz.

(Folyt. köv.)

borokat néhány év óta igen magasztalták Angliában. Fogyasztásuk azonban nem növekedett. Oly házaktól is, melyek a legtöbb reclamat csinálják, azt hiszem, hogy több port és sherry-bort adnak el, mint magyar bort. Magyarországnak van egy nagy bora, a tokaji, de a többi magyar szőlők nem nyujtanak karakterisztikus fajt (?) s a szőlő művelésre és borkészítésre fordított figyelem csekélyebb Magyarországon, mint Francia- vagy Németországon. A Magyarországon előállított borknak legfeljebb egy nyolczadrésze export képes és ebből nem több, mint 50,000 hectoliter vitetik ki Pestről. Az angolok csak kevés magyar bort fognak venni mindaddig, mig kabinet-borárakat kérnek azokért.

Ennek daczára is azt hiszi, hogy Magyarország, vállalkozó szellem, kereskedelmi soliditás és constans minőség által kiváló helyet foglal el az angol fogyasztási piacon, s hogy az idővel ép annyira külföldi tőkét kaphat boráért Angliából, Amerikából és Kelet-Indiából mint Franciaország.

Erre azonban szükséges:

I. Hogy a vasutak ép oly alacsony fuvardíj szabjanak Hamburg, Brema, Flisingen, Rotterdamig mint a gabonaneműek számára: legalább mig a kereskedelem a magyar tenger felé nem veheti útját.

II. Hogy a borkereskedők ne várják, mig a külföldi vevő hozzájuk megy bevásárolni, hanem lépjenek fel közvetlenül mint eladók az angol piacokon.

Csarnok.

Őskeletű temetési hagyományok.

(Művelődéstörténelmi tanulmány.)

Dongó Gy. Géza, tanártól.

III.

(Folytatás.)

Egyipt társadalmi életében a legnevezetesebb szerepet kétségkívül a halotti-bírák játszották. Igen nevezetes ez az intézmény. Áthidaló volt az a földi és tulvilági élet között; csakhogy bizonyos születt bírákat tölts fel az istenek helyett, emberi igazságszolgáltatást isteni bírászkodás gyanánt s ez benne a visszaélés.

A halotti bírák testülete 40 tagból (hihetőleg csupán papi személyekből) szerveződött; rendeltetése volt dönteni egészen szabadon (!) azon érdekes kérdés fölött: „vajon érdemes-e az illető halott a bebalzsamozásra, vagy pedig nem?“ Ez itéletétél alól valószínűleg a társadalom hét kasztjának egyetlen tagja sem lehetett kivétel, elkezdve az alárendeltség viszonyát a királyok rangfokozatánál, s végigmenve a harcosok (pharaók) iparosok, földművelők, hajósok, tolmácsok osztályán, s bevégezve a legigénytelenebb s megvetettebb sertéspásztornál; — habár, tekintve a szigorú kasztrendszeren alapuló elzárkózottságot, érdemleges büne, ugyszólván, csak a fejedelmi s tisztviselői egyéneknek lehetett.

Amint a haláleset be lett jelentve, a halotti bíróság azonnal összeült. Tanácskozásaikban, ha mindjárt egy uralkodó volt is a „corpus delicti“ félelem, irigység vagy személyes tekintetek elkele némunia. Ilyenkor a bírának szent kötelességük volt himezés-hámozás nélkül napfényre deríteni az eddig elrejtett vétek vagy jó cselekedetek egész legióját. Ha az illető életelhatóságának köteleit, híven, vagy kifogástalanul teljesítette volt, megadott neki a halotti végső tisztet; ha pedig az itélet kedvezőtlenül ütött ki s az elítélt éppen király volt, neve minden emlékről letörölgetett (mint ezt néhány szobor még ma is tanusítja); ellenben a jó lelkű test szentelt sirboltba tétetett a következő, a hermesi erkölcsant magában foglaló, dedikációval:

„O Nap (Osiris) mi urunk, s mindnyájan ti istenek, kik az embernek életet adtatok, fogadjatok be engem az örökkévalók társaságába; mert életem minden napjaiban jámborul tiszteltem az isteneket, melyekre szüleim tanítottak. Hasonlóképpen tiszteltem azokat is, kiknek e testi létet köszöntem. Egyetlen embertársamat se öltem meg, egytől se vontam el réam bizott javát, vagy egyebbképpen se okoztam neki bajt; de ha életem idejében mégis hibáztam, tiltottat evén és iván, akkor e vétek nem réam háramlik, hanem arra, ami e ládában van.“ (t. i. a belekre.)

De hogy össze ne zavarjuk a dolgok kellő sorrendjét, szóljunk minden más előtt a bebalzsamozásról; és pedig előbb annak módjáról, azután pedig arról, vajjon miben keresendő eténykedésnek igazi oka s valódi alapja? Herodot ekkép írja le az aszatok (mumiák) preparációjának módját:

Mindenekelőtt részint görbe vassal, részint fűszerek betöltésével az agyvelőt az orriyukakon át kiszedik;*) ezután éles aethiopiai kövel az ágyékot felnyitván, a beleket kivesszik, s miután belülről a hasrészeket pálmaborral kimosták, újra, öszszedörzsölt illatszerekkel, kitisztítják; továbbá porrá tört myrthát, cassiát és más illatszereket rakván bele, az ágyékokat összezavarják. Ez megtörténvén, sziksóban szárítják ki a holttestet hetven napig,**) mely időnek etelte után megmosván azt, gyolcsból vágott és belső részén mézgával**) megkent pólyákba takarják a holttestet; e mézgat az egyiptiek enyv gyanánt használják. Ekkor a rokonok átvevén a testet, farekeszt**) készítenek emberalakra, s bezárván ebbe a testet, kincs gyanánt őrzik az e végre szánt halottas kamarában. Ez az elkészítésnek költséges módja. Kik azonban a fényűzést mellőzni kívánják, ily készülethez fognak. Cedrus-olajjal töltik meg a megholtat hasát, anélkül, hogy vágást tennének rajta, vagy a beleket kihuznak; bizonyos napok múlva az olajat ki engedik folyni, mely egyszersmind a megemésztett beleket is kihozza magával. Ezután testét sziksóban szárítják; mely az izmokat fűlemésztvén csupán a csont és bőr marad a testből. Miután ez megtörtént, visszaadják az illetőknek a testet és több gondjuk nincsen rá“....

Az újabb kutatások eredményei után hozzáadhatjuk még ehhez:

A gazdagok teste több rétegszerű, a legfinomabb gyolcsal, aranylemezekkel és igen vékony gypszszel huzatván be, nyakláncokat, apró alakokat a — mule t⁵) — nyertek ékességül. Emellett papirtekercseket alkalmaztak a térdekre, melyeken az elhunyt kegyeletes életrajza volt megörökítve. E nagy bajjal legöngyölhető s még nagyobb fáradtsággal leolvasható pólyából tudtuk meg mind azt, mit Egypt műveltségéről most tudunk.

Belzoni az újabbkori fáradhatlan kutató, e tárgyra vonatkozólag így ír: „Nemely aszatok feje és melle virágfűzerekkel és akász-levelekkel van övezve... Az aszatok közepén nagy darab, néha két fontot is nyomó szuroktömög vehető észre; a belek⁶) is néha vaszon- és szurokba takarják. Amely része a szurkos kenőcsnek be nem hatolhatott az izomszerkezetbe, megtartotta természetes tulajdonságait; a többi megbarnulva s a test zsirjával összeforrva porhanyó tömeget képez. A faszekrény, mely koporsó gyanánt szolgál, a párizsi gypszhez hasonló kettős réteggel van fődve... A szekrény külsőjén alkalmazott individualis rajzok, a felettök levő máz folytán, kitünő üde állapotban vannak. Né-mely színek, ugy tetszik, növényanyagból készültek, mert nagyon átlátszóak.“

Párizsban 1828-ban egy Egyptből átszállított mumia szakértelmes leírását a következőkben közli C a n t u.⁷)

„Fölnyitása alkalmával kitűnt, mily rendkívüli gondnal készítették el az egyiptiek az ő múmiáikat. A pólyák legöngyölítése után észre lehetett venni a balzsamozók által véghez vitt különféle működéseket. Kitűnt először, hogy a sziksóban történt kiszáritás után lepedőbe takart test forró szurokba mártatott; mely annak minden porcikáját áthatván, a kihülés alkalmával réteges szilárd szurokot képezett, mely a lepedőt és testet magába zárta; egyedül a nyak volt kivéve a bemártástól; — másodsor, ennek megtörténte után a testnek minden tagja bepólyázott: először az ujjak azután a karok és lábszárak külön-külön, végre az egész test; mely a nyak-, mell-, ágyékok-, gyomor- karok- és oldalakra rakott, erősen körütekert, egy vászondarabok segítségével az élő testnek alakját vette föl, annak helyes arányával, és így a testnek rendkívüli soványsága, mely a sziksóvali bánás következtében csupa csontból és bőrből állott, el lön takarva.

(Folyt. következik.)

¹) A paraziták, kik becstelen munkájokért (különös!) annyira gyűlöttek v lának, hogy a megholtak rokonai kövekkel hajigálák őket. Talán azon borzasztó becstelenség miatt, amit az alig hült nő hullákon elkövettek.

²) A szegények testeit csakis sziksóban aszalták meg.

³) Mum nevű kátránnyal, innen múmia.

⁴) E szekrények általában sycomor fából készültek.

Előfordul a sunt-fa is, mely a Nil partjainak hosszában meglehetősen mennyiségben található. Csak a papok, mint a legelőkelőbb kaszthoz tartozó egyének képeznek igen költséges és elegans kivételt, amennyiben mozaikszzerű múmia-szekrényök fedelére Isis és Osiris alakjai vannak véve s az amethyszt, jászpisz, turmalin stb. kövekből készült cserebilyók ezreivel vannak elhalmozva.

⁵) Ezekről alább leend szó.

⁶) Ezeket legtöbbször a Nilbe dobták.

⁷) Vil. tört. II. K. 854. l. A bebalzsamozáshoz művészi módon (jobban, mint az egyiptiek) értettek az ethiopiai, kiknek külső máza ivergerű légjárhatlan bevonatot képezett az aszat körül. A peruiakról szintén tudva van, hogy királyai s fejedelmek bebalzsamozásában mesterek voltak.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BORÚTH ELEMÉR.

A „sátoralja-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegyet“ 1877-iki üzletév
M É R L E G E .

Folyó szám	Fő-könyv lapja	V A G Y O N .	Oszt. érték		Folyó szám	Fő-könyv lapja	T E H E R .	Oszt. érték	
			frt	kr.				frt	kr.
1	46	Pénzkészlet	4453	35	1	1	Részvénytőke	100000	
2	58	Váltók	386938	60	2	57	Betét . . . . . 181720 frt 57		
3	39	Kötvények	45896	50	3	37	„ után tőkés. % . . . . . 5945 „ 81	187666	38
4	40	Előlegek	12457	47	4	45	Iskolai betét . . . . . 1265 frt 86		
5	24	Alakulás . . . . . 810 frt			5	48	„ után tőkés. % . . . . . 35 „ 96	1301	82
6	—	„ leírása 20% . . . . . 270 „	540		6	32	Fizetlen osztalék	132	—
7	19	Beszerezés . . . . . 846 frt 81			7	26	Tartaléktőke	2913	12
8	—	„ leírása 5% . . . . . 59 „ 81	787		8	49	Visszleszámitolás	142262	—
9	50	Ércpénz	18	52	9	33	Folyó számla	2506	68
10	51	Értékpapir	726	62	10	53	Bélyegadó	179	78
11	54	„ szelvénye	56	—	11	21	Felügyelők	150	—
12	27	Megtérítendő költség	40	49	12	58.40	Leírások	421	67
13	53	Bélyegadó	179	48	13	21	Igazgatói jutalék	1497	—
14	59	Ingatlan	377	—	14	—	Hivatalnoki jutalék	165	—
15	42	Hivatalnoki előleg	35	—	15	18	Jótkonycélok	150	—
					16	33	Tartaléktőke 1877. nyerevényből	1160	58
					17	32	Egyenleg	12000	—
			452506	03				452506	03

S.-a.-Ujhely, 1877. deczember 31.

Englaender Mihály,
könyvelő.

Rátz Bertalan,
igazg. elnök.

Ember Ernő Mihály,
pénztárnok.

Jelen mérleget a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, azt helyesnek és egyezőnek találtuk. S.-a.-Ujhely, 1878. januárhó 5-én.

Stich Lajos,
felügyelő.

Chyzer Kornél,
felügyelő.

Zinner Henrik,
felügyelő.

Haszonbérbeadás.

A gróf Keglevich családnak

Sztropkón, Zemplénmegyében,

az eperjesi vasuti állomáshoz 6, és a homonnaihoz is 6 mértföldnyire helyezett

480 holdnyi tagositott birtoka,

lak- és gazdasági épületekkel

1878. jan. 1-ső napjától, vagy április 1-től 1882. évi október 1-jéig

haszonbérbe kiadó.

A feltételek vagy én nálam alólirottán **Pusztá-Fabiánon** Csongrád-megyében, (posta Szentés,) vagy **Werner Gyula ügyvéd úrnál Varránón,** Zemplénmegyében megtudhatók; hova a vállalkozók ajánlataikat folyó évi márczius 1-jéig benyújthatják.

Báró Maasburg Sándor,

mint az osztatlan gróf KEGLEVICH család meghatalmazottja.

2—3

Hirdetmény.

T, Zemplénmegye árvaszéke részéről ezen-
nél értesítettik a t. cz. közönség, hogy az árva-
székek belső ügykezelésére nézve megállapított
ügyrend szerint minden héten a szerda és csütör-
tői napokon tanácsülések fogván tartatni, —
ezen napokon a magánfelek és azoknak képviselői
az árvaszék elnökével és ülnökével nem érintkez-
hetnek.

Az árvapénztár pedig azon felek számára,
kik akár a már utalványozott árvapénzek felvé-
tele, — akár pedig az ezentul utalványozandó
összegek folyóvá tételének szorgalmazása tekinte-
téből az árvapénztárnál érintkezni akarnak, —
jövöben az árvapénztár csak hétköznapiokon s
akkor is csak déli 12 óráig lesz nyitva.

Kelt Zemplénmegye árvaszékének 1878-ik
évi január 24-én tartott üléséből.

Albert Pál,
árvasszéki h. elnök.